

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5C/79/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8324203272
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Engel
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2025:8324203272.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Jozefom Engelom v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XXXX/XX, XXX XX D., zastúpený: JUDr. Evou Kákošovou - advokátkou so sídlom Partizánska 1057, 069 01 Snina, proti žalovaným: 1. E. F. - Kičaničová, 2. A. F. - G., 3. E. H. B. I., 4. J. I., 5. A. I., 6. E. D. B. F., 7. K. F., 8. A. F., 9. H. F., 10. A. F., 11. E. D., 12. L. F., 13. Slovenská republika, 14. K. F., všetci zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, IČO: 17 335 345, Búdkova 36, 817 47 Bratislava, v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaných v 1. – 14. rade k nehnuteľnosti a to k parcele registra M. XX, záhrada o výmere 264 m², zapísanej na LV č. XXX k ú. N., obec N., okres D. a to tak, že podiely žalovaných v 1.- 14. rade prikazuje do výlučného vlastníctva žalobcu.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovaným v 1.- 14. rade náhradu za zaniknuté spoluvlastnícke podiely nasledovne:

- 1/ E. F. – G. (SPF) peňažnú sumu 117,33 eur
- 2/ A. F. – G. (malolctá)|(SPF). peňažnú sumu 117,33 eur
- 3/ E. H. B. I., (SPF), peňažnú sumu 132 eur
- 4/ J. I. (maloletá.))|(SPF) peňažnú sumu 66 eur
- 5/ A. I. (O. B.))|(SPF). peňažnú sumu 132 eur
- 6/ E. D. r F. (SPF) peňažnú sumu 117,33 eur
- 7/ K. F. (hluchonemý)|(SPF), peňažnú sumu 117,33 eur
- 8/ A. (O. B.))|(SPF)peňažnú sumu 117,33eur
- 9/ H. F. (O. B.))|(SPF) peňažnú sumu 117,33 eur
- 10/ A. F. (hluchonemá)|(SPF) peňažnú sumu 117,33 eur
- 11/ E. D. B.) (SPF) peňažnú sumu 22 eur
- 12/ L. F. (hluchonemý)|(SPF) peňažnú sumu 22 eur
- 13/ Slovenská republika, peňažnú sumu 66 eur
- 14/ K. F. (SPF), peňažnú sumu 264 eur,

a to žalovaným v 1. až 12. rade a žalovanému v 14.rade zastúpených Slovenským pozemkovým fondom, IČO : 17335345, Búdková 36, Bratislava na účet č. účtu D. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX,

a žalovanej v 13. rade zastúpenej Slovenským pozemkovým fondom, IČO : 17335345, Búdková 36, Bratislava na č. účtu D. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX,

to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd žalobcovi vo vzťahu k žalovaným v 1. -14. rade náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručanou súdu dňa 02.12.2024, ktorú upresnil počas konania sa domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva so žalovanými k parcele M. XX záhrada o výmere 264 m² zapísanej na LV číslo XXX kat územie N..

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je vedený na liste vlastníctva číslo XXX kat územie N. pod P. ako podielový spoluvlastník so žalovanými k parcele EKN, pričom tento pozemok tvorí záhradu k rodinnému domu súpisné číslo XX, ktorý je vo výlučnom vlastníctve žalobcu s tým, dom je zapísaný na LV číslo XXX kat územie N.. Žalobca poukazoval na to že má v úmysle vysporiadať podielové spoluvlastníctvo so žalovanými k predmetnému pozemku a to tým spôsobom, aby predmetný pozemok bol prikázaný do jeho výlučného vlastníctva s odôvodnením, že reálne rozdelenie pozemku vzhľadom na veľkosť podielov žalovaných neprichádza do úvahy a preto rozdelenie pozemku nie je dobre možné. Žalobca v žalobe navrhoval, aby bolo zaviazaný zaplatiť žalovaným finančnú náhradu za ich podiel, ktorá bola určená znaleckým posudkom L. K. Q. číslo XX/XXXX atol vo výške 3,26 eur za 1 m².

3. Zástupca žalovaných v 1. – 14. rade, Slovenský pozemkový fond v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že uznáva zásadu vyplývajúcu z ustanovenia § 140 Občianskeho zákonníka podľa ktorej nikoho nemožno nútiť zotrvávať v podielovom spoluvlastníctve. Zástupca žalovaných nemal výhrady voči tomu aby parcela, ktorá bola predmetom sporu bola prikázaná do výlučného vlastníctva žalobcu avšak navrhoval posúdiť či navrhovaná suma vo výške 3,26 eur m² zodpovedá všeobecnej trhovej hodnote parcel v katastrálnom území N..

4. Vykonaným dokazovaním a to oboznámením sa s obsahom žaloby, vyjadrením zástupcu žalobcu, vyjadrením zástupcu žalovaných výpisom z LV číslo XXX kat územie N. súd zistil tento skutkový stav:

5. Zástupkyňa žalobcu sa na pojednávanie nedostavila a v písomnom vyjadrení zo dňa 08.09.2025 navrhovala, aby súd v danej veci rozhodol v zmysle podanej žaloby s tým, aby súd prikázal parcelu M. XX do výlučného vlastníctva žalobcu a zaviazal žalobcu zaplatiť žalovaným za ich zaniknutý podiel peňažnú náhradu vo výške 8 eur za 1 meter m² a to na základe dohody so zástupcom žalovaných.

6. Zástupca žalovaných Slovenský pozemkový fond sa taktiež na pojednávanie nedostavil a súhlasil s tým, aby súd pojednával bez jeho účasti. V súvislosti s návrhom žalobcu súhlasil s tým, aby žalovaným bola prikázaná náhrada za ich podiel vo výške 8 eur za m².

7. Z výpisu z LV číslo XXX kat územie N. R. vyplýva, že na predmetnom liste vlastníctva je zapísaný ako podielový spoluvlastník k parcele M. S. XX záhrada o výmere XXX m² pod P., pričom žalovaní v 1-14. rade sú zapísaní ako ďalší podieloví spoluvlastníci.

8. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobe bolo potrebné vyhovieť.

9. Podľa § 141 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní; ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelové využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

10. Predmetom žaloby bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovaných k parcele M. XX záhrada o výmere XXXXX, zapísanej na LV č.XXX kat. úz. N..

11. Pri úprave zániku podielového spoluvlastníctva vychádza Občiansky zákonník zo zásady, že nikoho nemožno nútiť, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu. Jedeným zo spôsobov zániku je dohoda spoluvlastníkov o jeho zrušení a vyporiadaní v zmysle § 141 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

12. Ak k takejto dohode spoluvlastníkov nedôjde, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého z nich súd svojím rozhodnutím, pričom spôsoby vyporiadania, ich poradie a zásady, ktorými sa súd má riadiť pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva sú uvedené v §142 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

13. Pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva súd prihliada na veľkosť podielov a na účelné využitie vecí. Prvým spôsobom vyporiadania podielového spoluvlastníctva je jeho rozdelenie, ak je to dobre možné. V prípade, ak rozdelenie vecí nie je možné, súd pristúpi k vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva druhým spôsobom, a to tak, že prikáže vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom a prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa pôvodných dielov spoluvlastníkov.

14. V danom prípade je nespornou skutočnosťou, že žalobca je väčšinovým spoluvlastníkom parcely, ktorá bola predmetom žaloby, pričom podľa názoru súdu delenie parcely vzhľadom na výšku podielov ostatných spoluvlastníkov neprichádza do úvahy a preto súd rozhodol o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva tak, že prikázal podiely žalovaných do výlučného vlastníctva žalobcu, ktorý aj predmetnú nehnuteľnosť užíva a chce ju užívať aj naďalej.

15. Pri stanovení výšky primeranej finančnej náhrady súd vychádzal z dohody medzi žalobcom a zástupcom žalovaných.

16. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods.2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

18. V sporovom konaní v zásade platí, že povinnosť nahradiť trovy konania sa spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP), pričom aplikácia § 257 CSP prichádza do úvahy len vtedy, keď sú síce naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania v zmysle § 255 CSP, ale súd dospeje k záveru, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, v dôsledku ktorých úplne alebo sčasti neprizná náhradu trov konania inak úspešnej strane.

19. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje výnimku pri rozhodovaní o trovách konania. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynuli z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 257 CSP, pričom súd zohľadnil povahu tohto sporu, pretože ide o konanie o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, v ktorom súd nie je viazaný žalobným návrhom a rozhodnutie vo veci je rozhodnutím v záujme všetkých spoluvlastníkov,

kde každá zo strán má rovnaký úspech v konaní, keďže jej budú prikázané podiely vo veci alebo im bude priznaná finančná náhrada. Každá zo strán sporu má postavenie žalobcu aj žalovaného bez ohľadu na to kto podal žalobu, žalobou sú uplatnené rovnaké práva oboch strán sporu a z tohto pohľadu sa javí byť spravodlivým, aby každá zo strán sporu znášala svoje trovy, pričom súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR spisovej značky I ÚS/573/2011 ako aj Krajského súdu Banskej Bystrici sp. zn. 11 Co/41/2022. Nemenej dôležitou skutočnosťou v danej veci je aj to, že žalovanými sú nezistení vlastníci, ktorých zastupuje Slovenský pozemkový fond, ktorý nie je oprávnený uzatvárať dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, a teda žalobca ak chcel podielové spoluvlastníctvo zrušiť, jedinou možnosťou bolo podanie žaloby vo veci. Podľa názoru súdu vzhľadom na uvedené osobitosti predmetnej veci súd má za to, že sú splnené podmienky v zmysle § 257 CSP a preto súd žiada zo strán na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.